

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Кльоба Руслан Львович, 1986 року народження, громадянин України, освіта вища: закінчив у 2007 році Львівський інститут банківської справи Університету банківської справи Національного банку України за спеціальністю за спеціальністю «Економічна кібернетика» та здобув кваліфікацію магістра з економічної кібернетики. Навчається в аспірантурі Волинського національного університету імені Лесі Українки за спеціальністю 051 «Економіка» за освітньо-науковою програмою «Економіка сталого розвитку».

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом ректора Волинського національного університету імені Лесі Українки Міністерства освіти і науки України, м. Луцьк від 29 серпня 2025 року № 284-з, за рішенням вченої ради Волинського національного університету імені Лесі Українки (протокол № 10 від 29 серпня 2025 року) у складі:

Голови разової спеціалізованої вченої ради:	Черчик Лариси Миколаївни – доктора економічних наук, професора, професора кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки
---	--

Рецензентів:	Шматковської Тетяни Олександрівни, кандидата економічних наук, професора, доцента кафедри обліку і оподаткування Волинського національного університету імені Лесі Українки, м. Луцьк;
--------------	--

	Науменко Наталії Сергіївни, кандидата економічних наук, доцента, доцента кафедри міжнародних економічних відносин та
--	--

Офіційних опонентів: управління проектами Волинського національного університету імені Лесі Українки; Возняк Галини Василівни, доктор економічних наук, провідний науковий співробітник ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України»; Попадинця Назарія Миколайовича, доктора економічних наук, виконуючого обов'язків директора ВСП «Навчально-науковий інститут просторового планування та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка»

на засіданні від 23 жовтня 2025 р прийняла рішення по присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Кльобі Руслану Львовичу на підставі публічного захисту дисертації «Організаційно-економічні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України» за спеціальністю 051 «Економіка».

Дисертацію виконано у Волинському національному університеті імені Лесі Українки Міністерства освіти і науки України, м. Луцьк.

Науковий керівник – Наталія Володимирівна Павліха, доктор економічних наук, професор, професор кафедри підприємництва, торгівлі та логістики Луцького національного технічного університету.

Дисертацію подано на розгляд у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що є завершеною науковою працею, в якій вперше запропоновано цілісну концепцію формування та реалізації смарт-спеціалізації розвитку регіонів України в умовах євроінтеграційних трансформацій і воєнних викликів, що ґрунтується на інтеграції теоретико-методологічних, аналітичних та прикладних засад регіонального стратегування.

Зокрема, здобувачем вперше запропоновано:

- Концептуальну модель смарт-спеціалізації регіонів України, яка поєднує принципи інституційної адаптації європейської моделі RIS3 з урахуванням українських реалій – регіональної асиметрії, ресурсних обмежень та інституційної спроможності органів влади.
- Інтегральну систему оцінювання потенціалу смарт-спеціалізації, що базується на побудові субіндексів (науково-технологічного, підприємницького, інвестиційного та інституційного потенціалів) і дозволяє здійснювати кількісну ідентифікацію готовності регіонів до впровадження смарт-спеціалізації.
- Методичний підхід до типологізації регіонів України за рівнем потенціалу смарт-спеціалізації, який забезпечує виокремлення чотирьох типів регіонів (А, Б, С, Д) залежно від інноваційної спроможності та структурних характеристик економіки.
- Інтегральну модель прогнозування динаміки потенціалу смарт-спеціалізації, побудовану на основі трендових (лінійних) апроксимацій інтегрального індексу. Вона дає змогу відстежувати траєкторії розвитку регіонів у часовому вимірі та визначати напрями їх майбутньої диверсифікації.
- Удосконалено організаційно-економічний механізм управління процесом смарт-спеціалізації, що передбачає поєднання вертикальної координації (центральні органи влади – обласні адміністрації – місцеве самоврядування) та горизонтальної взаємодії (партнерство «влада – бізнес – наука – громада») з метою забезпечення керованості процесів і досягнення синергійного ефекту.
- Розвинуто концептуальні засади сценарного прогнозування розвитку регіонів України у межах смарт-спеціалізації, які враховують три базові сценарії (оптимістичний, базовий, песимістичний) та дозволяють оцінити можливі траєкторії трансформації регіональної економіки.

Дисертація відповідає вимогами Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами).

У дисертаційній роботі чітко окреслено мету, завдання, об'єкт, предмет дослідження, а також наведено характеристику методичного інструментарію, що забезпечує належний рівень наукової обґрунтованості отриманих результатів. Структура дисертації відповідає типовим вимогам до оформлення науково-кваліфікаційної роботи: вступ, три розділи (теоретичний, аналітичний, проектний), висновки, список використаних джерел та додатки.

Оформлення рукопису здійснено державною мовою, згідно з чинними нормативними вимогами до написання дисертацій. У роботі наявні всі необхідні елементи, передбачені пунктом 6 Порядку, зокрема: обґрунтування наукової новизни, формулювання практичного значення результатів, зазначення апробації результатів дослідження на наукових конференціях і в публікаціях, що відповідають вимогам постанови.

За тематикою дисертаційної роботи опубліковано 11 наукових праць загальним обсягом 3,96 друк. арк., із яких автору належить 3,46 друк. арк.; серед них – 5 статей у наукових фахових виданнях України категорії «Б» та 6 публікації апробаційного характеру у матеріалах міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференцій.

Усі публікації виконані за темою дисертаційної роботи, що підтверджується відповідністю їх змісту структурним елементам дисертації:

1. Кльоба Р.Л. Концептуальні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України. *Інвестиції: практика та досвід*. 2024. № 18. С. 104-111. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2024.18.104>. (0,5 друк. арк.).

2. Кльоба Р.Л. Аналіз потенціалу регіонів для визначення пріоритетів смарт-спеціалізації. [Електронний ресурс]. *Ефективна економіка*. 2025. № 1. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.12.81>. (0,5 друк. арк.).

3. Кльоба Л. Г., Кльоба В. Л., Кльоба Р. Л. Вплив ESG-ризиків на діяльність банків. *Інвестиції: практика та досвід*. 2025. № 5. С. 148-154. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6814.2025.5.148>. Особистий внесок автора: узагальнено сучасні підходи до кількісної оцінки ESG-ризиків смарт-спеціалізації, охарактеризовано стратегії мінімізації (0,58 друк. арк., автору належить 0,16 друк. арк.).

4. Кльоба Р.Л. Сучасний стан впливу смарт-спеціалізації на конкурентоспроможність регіонів України. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2025. № 4(34). С. 43-55. URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-4\(34\)-43-55](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-4(34)-43-55). (0,6 друк. арк.)

5. Klioba R. Analysis of specialization factors and modeling of smart development prospects for regions of Ukraine. *Three Seas Economic Journal*. 2025. № 1. С. 41-47. URL: <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2025-1-7> (0,5 друк. арк.).

6. Кльоба Р.Л. Смарт-спеціалізація розвитку регіонів України та досвід ЄС. *REBUILD UKRAINE: справа всього цивілізованого світу: збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції* (Луцьк, 15 березня 2023 р.). / ред. Н. В. Павліха. Луцьк: Вежа-Друк, 2023. С. 197-202. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/bitstream/123456789/22265/1/tytuly.pdf> (0,2 друк. арк.).

7. Кльоба Р.Л. Концептуальні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України. *Наукова інтеграція в умовах глобальних викликів: збірник тез доповідей IV Міжнародної мультидисциплінарної науково-практичної конференції* (Луцьк, 20 червня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н. В. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С. 115–119. URL: https://wiki.vnu.edu.ua/images/c/c8/4_Збірник_Електронне_видання.pdf (0,2 друк. арк.).

8. Кльоба Р.Л. Аналіз потенціалу регіонів для визначення пріоритетів смарт-спеціалізації в Україні. *UKRAINE INNOVATE: сучасні моделі для відновлення: збірник тез доповідей V Міжнародної мультидисциплінарної науково-практичної конференції* (Луцьк, 25 жовтня 2023 р.). / За заг. ред. Павліхи Н.В. Луцьк : Вежа-Друк, 2023. С. 92-98. URL: https://wiki.vnu.edu.ua/images/9/9e/Збірник_5_Друк_гот.pdf (0,2 друк. арк.).

9. Кльоба Р.Л. Аналіз факторів спеціалізації та моделювання перспектив смарт-розвитку регіонів України. *EUROPEAN PERSPECTIVE: міждисциплінарний*

дискурс у контексті сучасних викликів і можливостей: збірник тез доповідей VI Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 29 лютого 2024 р.). / Заг. ред. та упорядк.: Цимбалюк І. О. Луцьк : Вежа-Друк, 2024. 1 електрон. опт. диск (CD-ROM). Об'єм даних 6,29 Мб. С. 149-152. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/23928> (0,2 друк. арк.).

10. Кльоба Р.Л. Оцінка впливу смарт-спеціалізації на інноваційну активність та конкурентоспроможність регіонів України. *Реінтеграція ветеранів у цивільне суспільство та перспективи відбудови України: тези VII Міжнар. благодійної наук.-практ. конф. Луцьк, 24.05.2024. С. 48-53. URL: https://wiki.vnu.edu.ua/images/f/fd/Збірник_7_нове_Гот.pdf (0,2 друк. арк.).*

11. Кльоба Р.Л. Оцінка напрямку стратегії регіонів України на смарт-спеціалізацію. *Економіка відновлення та інклюзивний розвиток територій: збірник тез доповідей VIII Міжнародної науково-практичної конференції (Луцьк, 15 червня 2025 р.). / Заг. ред.: Павліха Н. В.; упорядк. Цимбалюк І. О. Луцьк : ФОП Косенко А. О., 2025. С. 15-18.*

У дискусії взяли участь голова, рецензенти, офіційні опоненти та висловили зауваження:

Голова разової спеціалізованої вченої ради Черчик Лариса Миколаївна, доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту Волинського національного університету імені Лесі Українки. Зауваження відсутні.

Рецензент Шматковська Тетяна Олександрівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Волинського національного університету імені Лесі Українки. Зауваження:

1. У першому розділі (с. 27-30) дослідження дисертант детально аналізує зарубіжні концепції смарт-спеціалізації, проте у їх викладі, на нашу думку, недостатньо критичного проведено оцінювання можливостей щодо їх адаптації до українських реалій. До прикладу, автором наведено моделі ЄС (с. 29), але не достатньо пояснено, які саме інституційні бар'єри (недостатність даних, слабкі кластери, нерівномірний розвиток регіонів) обмежують їх застосування в

Україні. Вважаємо, що для посилення наукової новизни варто було б глибше порівняти європейські підходи з сучасними реаліями українських регіонів, а також окреслити проблематику сумісності таких концепцій.

2. У пп. 2.1 «Аналіз передумов смарт-спеціалізації розвитку регіонів» другого розділу автор демонструє значні територіальні відмінності у фінансуванні НДДКР та кількості науковців (с. 95–101, рис. 2.8–2.12). Проте у висновках автором акцентовано лише на абсолютних значеннях, тоді як співвідношення «витрати на НДДКР/ВРП регіону» або «науковці на 10 тис. населення» надало б точніше уявлення про відносний потенціал. До прикладу, м. Київ має найбільші витрати (до 12,2 млрд грн у 2021 р.), але їхня питома вага у структурі економіки України лишається не розкритою, що, на нашу думку, послаблює можливості щодо порівняння регіонів різного масштабу.

3. Відсутні одиниці вимірювання у окремих об'єктах щодо візуалізації результатів дослідження у пп. 2.1, зокрема на рис. 2.5 (с. 91), 2.15 (с. 107). Також дещо перевантаженим цифровими даними вважаємо рис. 2.23 «Розподіл 7 капітальних інвестицій у транспорт і логістику за регіонами у 2024 р.» (с. 124), що ускладнює його сприйняття та вдалу інтерпретацію. На с. 168 п. 2.3 дослідження подано графічне відображення порівняльної характеристики регіонів України за інтегральними субіндексами потенціалу для смарт-спеціалізації розвитку (рис. 2.27), проте, на нашу думку, більш доцільним було б представлення отриманих результатів за допомогою картограм з використанням методів групування, що надало б змогу посилити візуалізацію отриманих автором результатів дослідження.

4. Вважаємо, що подані у пп. 2.3 «Інтегральна оцінка потенціалу смартспеціалізації розвитку регіонів» розділу III «Оцінка передумов і визначення пріоритетів смарт-спеціалізації регіонів України» нормовані значення (дані) відповідних показників, а саме у табл. 2.12 (с. 134), табл. 2.13 (с. 136), с. 138, 140, 141 тощо, які мають допоміжний характер та у підсумку використовуються для формування відповідних інтегральних субіндексів та інтегрального індексу перспектив смарт-спеціалізації розвитку регіонів,

доцільно було б винести у додатки, а в основному тексті дослідження провести лише їх аналізування. Це надало б можливість автору посили акцентування на основних результатах представлених ним напрацювань.

5. На с. 189–191 (табл. 3.6-3.8) п. 3.1. третього розділу роботи подано формули та результати прогнозування інтегрального індексу на основі трендових моделей часових рядів за 2018–2024 рр., де було використано лінійну апроксимацію. Важливо, що для ряду регіонів (до прикладу, Дніпропетровська, Миколаївська Одеська, Полтавська, Сумська, Харківська, Чернівецька області тощо) низьке значення R^2 свідчить про слабке пояснення динаміки інтегрального індексу.

6. Щодо сценарного прогнозування (с. 192–193), який подано у п.3.1 «Комплексна модель смарт-спеціалізації розвитку регіонів України», автором окреслено оптимістичний, базовий і песимістичний сценарії, проте, на нашу думку, їх опис є досить стислим. До прикладу, дисертантом не вказано кількісних меж (зокрема, темпів зростання чи скорочення інтегрального індексу), що робить сценарії радше описовими, аніж аналітичними.

Рецензент Науменко Наталія Сергіївна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та управління проєктами Волинського національного університету імені Лесі Українки.
Зауваження:

1. У дисертації наведено важливі загальні джерела RIS3 з та ЄС і подано огляд європейського досвіду, проте бракує глибшої аналітичної роботи з низкою центральних теоретичних підходів (еволюційна економіка, «relatedness», economic complexity), що впливають на вибір методів діагностики і інструментів політики; загальна методологія інтегрального індексу й аргументація пріоритетів потребують більш тісного зв'язування з класичними роботами з цієї теми. Дисертаційне дослідження значно виграло б, якби було б підсилене посиланням на праці таких знаних авторів у сфері смарт-спеціалізації та регіоналістики, як Д. Форей, Ф. Макканн, Р. Ортега-Аргілес, Р. Бошма, Р. Хаусман, С. Ідальго, Б.Т. Асхайм, А. Ісаксен, Г. Ліндквіст, та А. Родрігіс-Посе.

2. У роботі наявні загальні посилання на європейську політику (Europe 2020, RIS3) та аналіз досвіду країн Центральної Європи, але відсутній розбір конкретних регіональних практик (наприклад, Басконія/Еускаді, Каталонія, Гельсінкі/Фінляндія або Естфолд/Норвегії чи Тромсе/Швеція), які є типовими «еталонами» для практичної імплементації RIS3, з чітким описом інституційного механізму, EDP-процесу, фінансування й моніторингу. У дисертації згадується «досвід країн Центральної Європи» в довідниках і статтях, але без конкретних прикладів по регіонах. Варто було б додати 2-3 розгорнути приклади RIS3 у Іспанії, Італії чи країнах Скандинавії) і порівняти інституційний набір заходів, що дозволило б на практиці перевірити «життєздатність» моделі запропонованої архітектури смарт-спеціалізації. При цьому важливо було б полатися на оновлені нормативні документи ЄС (наприклад Regulation (EU) 2021/1060 — Common Provisions для періоду 2021–2027) та національні стратегії України («Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 рр.»).

3. У роботі лише побіжно згадується потенціал транскордонних зв'язків (див. Розділ 3, підрозділ 3.3, стор. 282–285), але не подано глибокого аналізу ролі єврорегіонів («Буг», «Карпати», «Дністер») чи програм Interreg у підтримці регіональних інноваційних екосистем. Це важливо, оскільки більшість прикладів ЄС показує, що успішні RIS3-процеси часто мають надрегіональний або транскордонний вимір (наприклад, «Еурегіо Маас-Рейн», «Ересунд»). Варто було б включити порівняльні показники участі українських областей у програмах Interreg NEXT або ENI CBC (дані Європейської комісії, «Політика регіонального розвитку та згуртованості на 2021–2027 роки») та описати механізми, які сприяють формуванню спільних інноваційних кластерів з польськими, словацькими чи румунськими регіонами. Також доцільно було б полатися на праці дослідників, що аналізують транскордонну інтеграцію у контексті смарт-спеціалізації таких, як К. Кетельс, А. Тріпл, М. Грілліч, Г. Капелло.

4. Автор справедливо наголошує на ролі цифрової трансформації, проте запропонована модель (див. рис. 3.2 «Архітектура організаційно-економічного

механізму») здебільшого орієнтована на інституційні компоненти, без глибокої деталізації цифрових інструментів (Open data, AI, Big data analytics, E-governance), які є основою реалізації RIS3 у ЄС. Для посилення цієї складової варто було б описати, як цифрові платформи можуть використовуватися для Entrepreneurial Discovery Process (EDP) - Процес відкриття підприємницького потенціалу, моніторингу проєктів, формування баз даних регіональних інноваційних акторів, а також інтегрувати посилання на європейські приклади (платформа S3 Platform, ініціативи Smart Specialisation Community of Practice (S3 CoP)).

5. Хоча у вступі та висновках підкреслюється значення смарт-спеціалізації для відновлення економіки, у жодному з розділів (зокрема у Розділі 3, стор. 290–295) не наведено системного аналізу ризиків, які можуть перешкоджати впровадженню цієї політики. Доцільно було б розробити підрозділ або аналітичну таблицю (наприклад, «Табл. 3.7 — Потенційні ризики та інституційні бар'єри реалізації смарт-спеціалізації») з поділом на групи: інституційні, фінансові, безпекові, кадрові, інформаційні. Це дало б змогу визначити адаптивні механізми для умов високої невизначеності. У цьому контексті варто було б звернутися до досліджень таких знаних фахівців, як М. Радосевич та К. Чампі Станцова, які розглядали обмеження впровадження RIS3 у країнах, що проходять трансформаційний період або перебувають у кризових станах.

Офіційний опонент Возняк Галина Василівна, доктор економічних наук, провідний науковий співробітник ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України». Зауваження:

1. Обґрунтовуючи концептуальні засади смарт-спеціалізації регіонів України (п.1.2), автор стверджує, що «...концептуальна специфіка смарт-спеціалізації в Україні полягає у необхідності врахування: регіональної асиметрії розвитку, інституційної спроможності до реалізації стратегій, ресурсних обмежень, які визначають вибір напрямів концентрації» с.43. Не заперечуючи таких міркувань, вважаємо, що такі думки потребують додаткової аргументації, оскільки зі змісту не зовсім очевидно: яким чином дана технологія

стратегування повинна мінімізувати регіональні асиметрії в рівнях розвитку (адже в неї «місія» інша – виявити ВЕД, які мають інноваційний потенціал та здатні зміцнити конкурентні переваги регіону, а відтак і сприяти його економічному зростанню). Також, не зрозуміло чому в пропонованій концепції, що на рис.1.1 с.51 автор подає 6 гіпотез (без сталого розвитку), які визначають логіку та основу смарт-спеціалізації регіонів України, а по тексту обґрунтовує 7 (с. 44-46).

2. Заслуговує на увагу запропонований в роботі методичний підхід до оцінки галузевої спеціалізації (п.1.3), який включає структурний, кількісний та динамічний аналіз. Зважаючи на війну в Україні та посилення безпекових викликів і, як наслідок, падіння інвестиційної активності у всіх без виключення регіонах, закрадаються сумніви, що капітальні інвестиції є вдалим індикатором, що «відображає економічні пріоритети територій» та, на думку автора, можна використовувати «як основу для визначення галузей спеціалізації регіонів». Не зрозуміло і те яким чином визначено типи регіонів (А, Б, С, Д) за інтегральним індексом (с.74)? Як визначено інтервали, теж зі змісту не очевидно.

3. В п.2.2 автор визначає спеціалізацію регіонів за інвестиційною активністю, концентруючись на таких видах економічної діяльності як: с/г, промисловість, будівництво, транспорт і логістика, інформація та телекомунікації і професійна та науково-технічна діяльність (с.110), оскільки, на його думку, вони здатні «формувати довгострокові конкурентні переваги». Така думка має «право на життя», однак на наше переконання, ключовим критерієм для вибору напрямів смарт-спеціалізації регіону є інноваційність певних видів економічної діяльності. Викликає запитання, також, обмежена кількість ВЕД. Чому? Бо, наприклад, в умовах посилення процесів цифровізації, вагомим сектором економіки з інноваційним потенціалом є торгівля (G), яка чомусь випала з уваги здобувача, хоча для багатьох регіонів України цей ВЕД є вагомим. Врахування таких аспектів, як нам видається, посилило б науково-практичну спрямованість дослідження.

4. Робота містить орфографічні та стилістичні помилки і описки

(наприклад, с.19-20 у формулюваннях новизни відсутні початкові літери, рівно як і у висновках до розділів), а список використаних джерел містить дублювання джерел (наприклад, [65, 66, 67,69]), що не є позитивною характеристикою дослідження на даному етапі.

Офіційний опонент Попадинець Назарій Миколайович, доктор економічних наук, виконуючий обов'язків директора ВСП «Навчально-науковий інститут просторового планування та перспективних технологій Національного університету «Львівська політехніка». Зауваження:

1. Дисертант у п. 1.1 (с. 24–41) ґрунтовно розкрив теоретико-методологічні засади смарт-спеціалізації, проте доцільно було б поглибити порівняльну характеристику моделей імплементації RIS3 у країнах-членах ЄС та в Україні, що дозволило б чіткіше розмежувати смарт-спеціалізацію як концепцію, процес і інструмент у процедурно-метричному вимірі.

2. Обґрунтовуючи концептуальні засади смарт-спеціалізації розвитку регіонів України (с. 42–61), зокрема висвітлюючи принципи RIS3/EDP та систему гіпотез, важливо було зосередитися не лише на декларативних положеннях і загальних напрямках, але й врахувати операціоналізацію впровадження інституційно-правового розмежування повноважень між центральними органами влади, обласними військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування та агенціями регіонального розвитку, що забезпечило б підвищення практичної релевантності запропонованих засад, керованість імплементації та зменшення ризику формалізації смарт-спеціалізації як декларативної політики.

3. Здобувач у п. 2.1 (с. 82–109) представив розгорнутий аналіз передумов смарт-спеціалізації регіонів України, де автор зосереджується на репрезентативному наборі різноманітних індикаторів. Однак, на наш погляд, підхід залишається переважно дескриптивним і неповні забезпечує причинно-наслідкову ідентифікацію усіх процесів смарт-спеціалізації. Більшої ваги дослідженню додало, якби автор формалізував методику агрегації (нормування, перевірка мультиколінеарності та ендогенності), розмежував трендові, циклічні

та шоків компоненти воєнного періоду, а також урахував просторові ефекти і ризики невизначеності через сценарний аналіз та аналіз чутливості.

4. Автор надав обґрунтування організаційно-економічного механізму забезпечення конкурентоспроможності регіонів в умовах сучасних викликів смарт-спеціалізації регіонів України (п. 3.2, с. 195–216), де він характеризує набір інструментів і принципів, однак не достатньо уваги приділив їх операціоналізації та вбудовування у чітку «архітектуру виконання». Більшої ваги цьому питанню додало б, якщо б дисертант конкретизував модель врядування з розподілом ролей, відповідальності, процедурою і регламентом ухвалення рішень. Така деталізація дозволить перетворити концептуальну модель на керовану операційну систему, зменшить регуляторну невизначеність і підвищить ймовірність досягнення вимірюваних результатів смарт-спеціалізації.

5. У роботі недостатньо уваги приділено комплексному аналізу нормативно-правового поля щодо забезпечення смарт-спеціалізації регіонів. А це б дозволило подати картину поетапного сучасного стану розвитку регіонів з визначенням ефективності впливу того чи іншого нормативно-правового акту.

Проте наведені зауваження здебільшого мають дискусійний характер і не знижують загальної позитивної оцінки теоретичної і практичної цінності дослідження. Дисертант продемонстрував розуміння та відчуття актуальності проблеми. Робота є кваліфікованою науковою працею, виконаною автором особисто з актуальної проблеми смарт-спеціалізації розвитку регіону

Результати відкритого голосування:

«За» – 5 членів ради;

«Проти» – немає.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує **Кльобі Руслану Львовичу** ступінь доктора філософії з галузі 05 «Соціальні та поведінкові науки» з спеціальністю 051 «Економіка».

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової

Спеціалізованої вченої ради

PhD 10915

С. Черчик

Лариса ЧЕРЧИК